

Nb1

Kapsel

W. Wetling

DEN GAMLE MÅLAREN

ELLER

EN BIT AF HELSINGFORS TIDNINGAR.

DEN GAMLE MÅLAREN

ELLER

EN BIT AF HELSINGFORS TIDNINGAR.

N 61
Kapitel

[Galitski, Johan Fredrik]

DEN GAMLE MÅLAREN

ELLER

EN BIT AF HELSINGFORS TIDNINGAR.

Comedi med sång i tre Tabläer.

Säljes till förmån för de brandskadade i Wasa.

Helsingfors.

Finska Litteratur-Sällskapets Tryckeri. 1852.

Imprimatur: *Herrman Molander.*

Personerna:

FRU TRICOT.

HERR TRICOT, hennes man.

LINA, hennes styfdotter.

SALOMON EK, gammal mälare.

DAHLSTRÖM, Sjökapten.

FÖRSTA FRUN.

ANDRA FRUN.

ETT UNGT FRUNTIMMER.

EN HERRE.

ANNETTE, tjänsteflicka hos Fru Tricot.

Första Tablån.

Theatern föreställer ett rum hos Tricot's, med tvänne dörrar i fonden och på sidorna. Till vänster en soffa med ett bord, försedt med några häften af Läsebibliotheket, framföre. Stolar, och emellan foudörrarne ett bord.

Första Scenen.

Her och Fru TRICOT. De tyckas, då ridån går upp, redan en stund grädat.

Fru Tricot, förargad.

Jaså! På alla mina milda och välmående förebräelser för det du nu en hel natt varit borta, och först klockan tio på förmiddagen behagat komma hem, har du inte annat att svara än: »Söta Agatha! jag är ju återkommen.» Men jag skall ha äran säga Herrn, att han icke allenast är återkommen, utan till och med ankommen. Och hur ser du ut se'n? gråblek i ansigtet, som ett par illa tvättade franska handskar, ögonen palvade i tobaksrök, och snus på nattkappan. Du milde Gud! är det fasoner det? Nå, får man lof att veta hvar Herrn tillbringat sin natt? törs man tala det, hva?

Herr Tricot.

Jo, min söta Agatha . . . men lofva mig att du inte nyper mig i mina öron, det är fasligt hva! de växa af en sådan motion . . .

Fru Tricot.

Jag lofvar ingenting . . . nå?

Herr Tricot.

Söta Agatha! Jag råkade i går afton några bekanta och så följdes vi åt och drucko en liten thoddy och språkade . . . men sedan proponerades att vi skulle spela ett lite parti . . . och . . .

Fru Tricot.

Och så glömde du hus och hem och din ömma maka, som med oro och otålighet väntade dig. . . Nå, huru mycket vann du då?

Herr Tricot.

Min söta Agatha! Inte vann jag något . . . jag . . .

Fru Tricot.

Hva! har du förlorat till på köpet?

Herr Tricot.

Jag hade en faslig otur . . . söta Agatha . . . jag satt och passa och passa, men fick betar på nollissimo, ena högen efter den andra, till dess jag var nära sextio. Då beslöt jag följa din prin-

cip, att ouppbörligt göra betar och derigenom uttrötta mina medspelare; men det var som förgjort. De fingo bara höga spel och ville på inga vilkor uppskjuta spelet till en annan gång. Ändteligen klockan 4 var det slut och då hade jag förlorat 900 point . . . sedan kom en »landsknekt».

Fru Tricot, står ihop händerna.

Nå du min Gud! går du och spelar med sådant folk . . . men du hade väl så mycket förstånd att du inte betalade, utän skyllde på att du glömt börsen hemma . . . ?

Herr Tricot.

Inte betala! hvad tänker du på! Jag, en Tricot! inte betala? Jag skall säga dig, min söta Agatha, att jag oaktadt dina många försök ändock vill vara ansedd som en hederlig karl, fastän jag i mitt hus, tack vare dig, du hulda makal är en stäc-kare; men en gång ledsnar jag också . . . och . . .

Fru Tricot, öfvånad.

Hva! hvad är det jag hör! Vill myran med sin lilla gadd sticka igenom skosulan, som betäcker den henne i stoftet trampande foten? . . . ha! ha! ha! Jag märker att dina öron fått vara för länge i fred; men jag skall en gång lära dig mores jag . . . det skall min själ dröja innan du slipper ut på egen hand . . . under det hon säger detta har hon sökt få tag i den stämigt undflyende Tricot, hvilken stuligen kryper under bordet i vinden; i detta ögonblick inkommer Annette.

Andra Scenen.

De förra. ANNETTE.

Fru Tricot.

Hvad är det om, hvad vill du ha för en dans?

Annette, rädd.

Söta fru, herr Ek är här . . . han . . .

Fru Tricot, söker sinna sig.

Jaså, bed honom komma in . . . nå, går du? . . .

Annette, för sig, i det hon går.

Ja, det skall inte behöfva sägas två gånger; går.

Tredje Scenen.

De förra, utom Annette.

Fru Tricot.

Nå, vill du komma fram; hörde du inte att Eken kommer?

Herr Tricot, under bordet.

Nej, ser du! jag kommer inte fram. Jag skall en gång låta dig se att jag är herre i mitt hus och gör som jag vill . . .

Fjerde Scenen.

De förra. EK.

Ek, går fram till fru Tricot.

God morgon, min goda fru Tricot! hur står det till? . . . och hur mår mamsell Lina . . . och

bror Tricot . . .? ser sig omkring men hvar fan är han? Jag tyckte jag hörde honom tala, då jag kom in, blir varse Tricot hvad fan bror, hvad gör du der?

Herr Tricot.

Jag . . . jag . . . söker efter en . . . en synål, . . . som . . .

Ek.

Som du tappat, ja . . . ha, ha, ha! det undrar jag inte på. Det är längesedan du höll en sådan der liten tingest mellan fingrarna, och då satt du åtminstone på bordet. Nå fick du reda på den? En maschin med två ögon bör väl kunna få tag i en som bara har ett.

Fru Tricot.

Kom fram nu, kära Tricot. Om du ligger der aldrig så länge, så får du ändå inte rätt på hvad du förlorat.

Herr Tricot, i det han kryper fram.

Nej, nej, Gud nåd! så visst! jag får aldrig åter hvad jag förlorat. Till Ek. God morgon, min hedersbror! du är lycklig du, du behöfver inte söka efter synålar.

Ek.

Nej, Gud ske lof! Men jag kom hit för att tala om några angelägenheter och, vändande sig till Fru Tricot. fråga om herrskapet i afton ämna sig till Fabrikör Roslings på balen och i sådant fall an-

hålla om äran att få kuska min tillkommande svärmor och mamsell Lina . . .

Fru Tricot.

Med största tacksamhet antager jag herr Eks artiga tillbud, å såväl egna, som Linas vägnar.

Ek.

Gödt, gödt fru Tricot. Se så bror, är du nu ledig, så låt oss gå in till dig, röka en pipa och prata om . . . du vet, de gå in till höger.

Femte Scenen.

Fru Tricot, ensam.

En präktig karl den der gamla Eken; men deremot en mes, min enfaldiga Tricot. Att gå och spela bort så mycket penningar. Och då jag i förrgår plågade honom på alla upptänkliga sätt att få en ny sidenklädning, då fanns det inte Gud bevars! *Sjunger.*

Hvad en Borgarbustrus lott är svår,
Då hon har en man som ej spenderar
Fyra sidenklädningar hvart år;
Men hvar qväll går ut och prefererar.

Om man nu beger sig på en bal
Och man ej är ny från tån till toppen;
Genast hviskas: »Fy, det luktar mal,
Då man svänges om uti galoppen.

Grann och ny jag ständigt vara plär:
Siden, guld och tyll — båd' ut och innan.
»Ingen skilnad» — så mitt valspråk är —
»Uppå Borgarfrun — och Statsrådinnan.»

Derför, kan väl hvar och en tänka sig min harm nu, att vara tvungen gå på Roslings bal i afton med en klädning, som redan är ett halft år gammal. Hvad ska' de säga? Ah! jag skäms ögonen ur mig; men vänta, min kära Tricot! i det hon går vänta mig du . . . Går in till vänster.

Sjette Scenen.

LINA och ANNETTE inkomma från venstra fonddörren.

Lina.

Hör på kära Annette! spring till herr Catani och köp mig lite pastiller . . . jag vet inte, men jag är så rysligt ledsen.

Annette.

Herre Gud, att mamsell skall vara så ledsen . . . jag går strax.

Lina.

Annette!

Annette.

Mamsell!

Lina.

Tala inte om det för mamma, du vet så noga hon är i småsaker. Se så, skynda dig nu, för

rätt som det är, så kan herr Ek vara här. Ack! så mycket jag höll af honom förut, så förargad är jag på honom nu, sedan han börjat fria till mig.

Annette.

Åh, han är redan här; han har väl gått in till pappa; men jag springer nu, mamsell.

Lina.

Hvad! är han redan här? Ah, min Gud! Annette! jag tror jag inte bryr mig om några pastiller; jag vill prata med dig i stället. Hör på, kära Annette, om herr Ek skulle fria till dig, hvad skulle du då svara?

Annette.

Hvad tänker mamsell på? . . .

Lina.

Nä, hvad svarade du?

Annette.

Jag svarade mycket höfligt . . .

Lina.

Höfligt ja, det är klart som kristall . . . men ser du, jag tror du svarade på det här viset: »Herr Ek! om jag blott skulle lyda mitt förstånd, så skulle jag inte ett ögonblick tveka att knyta en förbindelse, som lofvade mig den lugnaste framtid. Var öfvertygad att jag för herr Ek hyser den

mest oinskränkta aktning . . . och om inte herrn försmår en ung flickas vänskap så . . .

Annette.

Det der låter ju som en korg, fastän fint flätad.

Lina.

Nå! kan jag då säga karlen midt i ansigtet att jag tycker om honom, jag sade ju då en osanning?

Annette.

Men när pappa, eller rättare mamma, vill det, så . . .

Lina.

Ja det är just det värsta. Pappa och han äro gamla vänner . . . och . . .

Annette.

Åh! med pappa gick det väl ändå an; men mamma . . .

Lina.

Ja, mamma vill bestämdt att jag skall taga honom . . . och när hon vill så . . . ack, jag är så ledsen . . . så ledsen; söta Annette skynda dig nu efter pastillerna. *Annette springer ut.*

Sjunde Scenen.

Lina, ensam.

O min Gud! huru tråkigt det är sedan man blifvit nitton år! och jag, som drömde mig lifvet

så gladt och så fröjdefullt, då jag skulle uppnå den åldern! Men hvarför skall det också finnas gamla ungar till i världen? och om de nu ovilkorligt skola finnas, så kunna de åtminstone låta unga flickor få vara i fred. Det kunde jag väl aldrig tro att herr Ek, som är en så genombeskedlig karl, skulle falla på den galna idén att vilja gifta sig med mig . . . O min Gud ändå! Jag vet inte rätt hvad som gör mig så förskräckligt orolig. Gråter.

Åttonde Scenen.

LINA. Fru TRICOT inkommer.

Fru Tricot.

Hvad, jag tror du står och gråter, Lina? skäm ut dig! det klär just en fästnö . . .

Lina.

Söta mamma!

Fru Tricot.

Ja, ja, du är väl inte fästnö ännu; men i morgon så . . . Lina suckar. Det är inte värdt att sucka och jemra sig nu längre, utan ta' ett raskt beslut. Du känner min . . . det vill säga din fars vilja. Han tycker inte om dessa eviga uppskof, och herr Ek är heller ingen karl att hutla med.

Lina.

Har jag någonsin varit olydig mot mina föräldrar?

Fru Tricot.

Nej, det kan jag visst inte säga. Du är ett godt och beskedligt barn och vill visst göra dina föräldrar glädje.

Lina.

Ja, det vet Gud!

Fru Tricot.

Och nu, då du kan belöna oss för alla våra omsorger . . . så . . . men kära du, gråt och lipa inte nu . . . det kan ju i alla fall inte hjälpas . . . Torka nu bort tårarne och se inte hängfärdig ut. Herr Ek kan komma ut hvilket ögonblick som helst, han är inne hos pappa.

Lina.

Men söta mamma! kan jag inte slippa att fara på balen i afton? Jag mår verkligen alls icke bra.

Fru Tricot.

Det var besynnerligt! Aldrig har du mått illa förr, då det varit fråga om att få dansa . . . och nu . . .

Lina.

Men bara denna gången. Jag tror jag glömt bort att dansa.

Fru Tricot.

Sådant pjöller; men se der är han.

Elonde Scenen.

DE FÖRRA. EK.

Fru Tricot.

Var så god och stig på, herr Ek . . . var så god . . . ursäkta, Lina är lite upprörd. Till Lina Se så, se glad ut nu, barn.

Ek.

Det är en prydnad för qvinnan att vara känslfull . . . skulle någon annan ha' sagt; men jag säger, fan respectere mig, att jag hellre ser tårar i glas, än i vackra ögon. Men nu kanske jag från mamsell Linas egen mun får höra löftet om att få komma hit i afton och med min Grolle och kursläda föra herrskapet på balen?

Fru Tricot.

Tänk så ledsamt, herr Ek; Lina säger att hon är sjuk.

Ek.

Åh! det beklagar jag mycket. Jag hoppades annars att mamsell Lina skulle få rätt roligt. Unga flickor och balar accordera alltid, som berliner-blått och guld. Törhända blir mamsell bättre till aftonen. Jag lefver på hoppet, sa' lindansaren . . . och går nu in till Tricot igen. Jag kom bara ut att titta lite, efter jag hörde att mamsell Lina var här. Mjuka tjänare mina damer, mjuka tjänare!
Går in till lögen.

Tionde Scenen.

DE FÖRRA. UTOM EK.

Fru Tricot.

En rätt hygglig karl, den der Eken; men, hvad som är ändå bättre: en rik karl, fastän han är snål; men förstår en hustru sin sak rätt, så får hon nog sin kära man att öppna pungen. Nå, nå, det der skall jag sedan lära dig, mitt barn.

Lina.

Men söta mamma! bara jag slipper fara i afton; bara denna gång!

Fru Tricot.

Näh?

Lina.

Så skall jag i morgon ge bestämdt svar.

Fru Tricot.

Du är så besynnerlig, och jag vet inte hvad jag tänker på, som tål höra sådana capriser; men om det blir efter min önskan så . . .

Lina, suckande.

Det skall bli det då.

Fru Tricot.

Här har du en kyss för det, min snälla flicka! jag visste nog jag att min lilla Lina skulle vara snäll och förståndig.

Lina.

Och jag slipper balen?

Fru Tricol.

Det slipper du, mitt barn; det är inte mer än rätt och billigt. Så, adjö med dig nu. Går in till vänster.

Elfte Scenen.

LINA, sedan ANNETTE.

Annette, tittar in genom dörren, och då hon ser att Lina är ensam, inkommer hon. I det hon ger henne en strüt.

Se här är den förbjudna frukten, mamsell.

Lina.

Förbjuden, säger du? Men är det då något ondt uti att köpa lite pastiller, då man är ledsen?

Annette.

Stackars lilla mamsell! Om jag kunde hjälpa henne . . .

Lina.

Det är för sent att tala om det nu.

Annette.

Huru då?

Lina.

Jag har gifvit mitt bestämda löfte.

Annette.

Aj! aj! men hvarföre var det så brådtom.

Lina.

Jo, ser du! annars hade jag varit tvungen att fara på balen i afton.

Annette.

Tvungen!

Lina, *suckar.*

Sköna pastiller!

Annette.

Men säg, söta mamsell, hvarföre vill mamsell inte fara?

Lina.

För det att det inte är roligt att dansa, då man knappt kan återhålla sina tårar.

Annette.

Åh, dem blåser nog musiken bort.

Lina.

Och tänk dig, att herr Ek, troligen af bara artighet, bjöd upp mig i går till första valsen; men nu dansar han bara den der otäcka gammalmodiga valsen, och äfven den så illa, att jag riktigt skäms på hans vägnar.

Annette.

Åh, han kan vara lika bra karl för det; inte blir man alltid lycklig med en dansmästare.

Lina.

Det är nog sannt, och om jag bara hade det minsta annars emot honom; men jag bär en riktig aktning för honom.

Annette.

Ah, då blir mamsell nog lycklig.

Lina.

Och så är han gammal och kan bli sjuklig.

Annette.

Ja »det är så vackert att vara sjuksköterska åt sin man,» det har mamsell Bremer sagt.

Lina.

Ja, men inte är det roligt.

Annette.

Män får inte se på sitt nöje i all sin dar.

Lina.

Se så, nu äro pastillerna slut. Hvad skall jag nu roa mig med?

Annette.

Der ligger ju en hel hög af Läsebibliotheket.

Lina.

Det har jag läst alltihop. Uppvecklar straten. Få se hvad det står på den här tidningslappen. Läser

Jaså, en bit af en recension . . . än på andra sidan då? »Genom offentlig auction» . . . usch då! »Anmälde resande»: »Handlanden Sillfors från Borgå, bor hos Fru Strandberg. . . » oändligt intressant! Kapten Dahlström från Åbo bor hos . . . Annette! Annette!

Annette.

Nå, hvad står på mamsell?

Lina.

Hör du inte? Kapten Dahlström från Åbo!

Annette.

Än sen då?

Lina.

Än sen då? Hur kan man fråga så dumt? Men det är sannt, du har inte kastat boll med honom, du; inte seglat tillsammans med honom till Runsala, du; inte valsat med honom.

Annette.

Ah! nu mins jag. Den der sjökaptan som mamsell talat så mycket om.

Lina.

Har jag det? fy, det borde du inte påminna mig om nu.

Annette.

Hans namn skall också inte vidare komma öfver mina läppar.

Lina.

Men Annette lilla, det är sista dagen i dag. Hvad har jag då sagt om honom?

Annette.

Att mamsell . . . att han vore den ende, som . . .

Lina.

Har jag verkligen sagt det? ja då har jag tänkt det också.

Annette.

Att han är så god, så hygglig, så . . .

Lina.

Hör du Annette, det faller mig något in; tänk om han skulle vara hos Roslings i afton! jag vill minnas att han känner dem.

Annette.

Om det är sannt, och om han är i staden så . . .

Lina.

Om han är i staden? Men det står ju här.

Annette.

Hvem vet om den här biten är ur ett blad för någon af de här dagarne.

Lina.

Det är sannt. Ack! hur skall jag få veta det!

Annette.

Ja, det vet jag inte.

Lina.

Det var dumt det . . . men hör du, spring och köp lite mera pastiller, det kunde ju hända att du fick se tidningen. Kors så dumt att, pappa aldrig håller någon tidning.

Annette.

Jag skall försöka, mamsell. Springer ut.

Tolfte Scenen.

LINA ensam.

Herre Gud hvad jag känner mig underlig. Nog är jag bra barnslig ändå! men det har jag allt att tacka den här biten af Helsingfors Tidningar för. Aldrig har måhända någon prenumerant förut funnit tidningens innehåll så intressant, som jag nu! Jag skall sätta den i glas och ram. Men nog gör jag bra orätt ändå, som tänker så mycket på kaptenen. Gud vet om han någonsin tänkt på mig? och herr Ek sen! men det är ju sista dagen i dag. I morgon och sedan alla dagar får jag nog sörja. Derföre vill jag nu vara glad . . . och nu springer jag in till mamma och säger att jag är frisk och far med på balen . . . ah! en glad aning säger mig att allt skall gå bra. Annor springa ut; i detsamma inkommer Annette.

Trettonde Scenen.

LINA, ANNETTE.

Annette.

Se här mamsell, här äro pastillerna.

Lina.

Dem får du äta sjelf, kära Annette, jag är så glad nu, så jag bryr mig inte mera om dem.
Springor in till venster.

Annette, ser efter henne.

Stackars den goda mamsell Lina! hon är så glad nu . . . och bäst var det att hon gick; ty icke hade jag ändå haft hjerta att säga henne att den der tidningslappen redan var flere månader gammal. *Går.*

Fjortonde Scenen.

TRICOT och EK.

Ek.

Det är då afgjort, bror: du säljer bort din landegendom, och klokast är det; du skulle lydt mitt råd och aldrig köpt den. Du är inte den första handverkaren, som samlat förmögenhet på sitt yrke och grävt ned den på landet. Nej, bror! man skall, fan respectere mig! vara född på åkern och uppammad i ladugården, för att rätt begripa sådant der; men hade din första hustru, din förståndiga Maria, lefvat, så hade det aldrig händt.

Tricot.

Ja, ja, men hur skall jag få min Agatha öfvertalad?

Ek.

Ah, lät mig sköta den saken. Men oss emellan sagdt, så är din Agatha just ett hår af pirro. Och fan respectere mig, jag begriper huru hon kunnat göra en sådan kruka af dig; ty en riktig kruka är du; ingenting fattas, inte en gång örnen. Men det är rätt åt dig; ty du var en liten tyrann mot din beskedliga och undfallande Maria. Då var du styf som camfas; nu är du mjuk, som en utsliten schernell. Och inte allenast dig sjelf, utan äfven din förmögenhet har din stolta Agatha förstört; men så går det, bror: den som bjuder frosseriet till middag, får spisa qvällsvard med behofvet. Dock, det är af gammal vänskap, som jag vill rädda dig, och af gammal kärlek, som jag vill rädda din dotter, och hon må, dock utan minsta tvång, bli min maka eller ej — så skall gamla Eken ändå alltid vaka öfver Marias dotter, som är mig så kär . . . att . . . rödt.

Tricot.

Min hederlige, gamle vän! *Trycker hans hand.*

Ek, torkar ögonen.

Jag tror, fan respectere mig, att känslan håller på att stryka grundfärg på kindbenen. Men nu, efter så många år, känner jag behof af att

öppna mitt hjerta för dig. Ja, min bror! äfven jag älskade din afidna Maria, och huru sannt, huru troget, det har du sett. Vet du bror! hela min lefnad kan liknas vid en tapetväd, tryckt med ljusare och mörkare trafaretter. *Sjunger.*

Mitt lif uti tvåfaldig mening
Så förgrikt och skiftande gått;
Ibland blått och gult i förening
Ibland rödt, men mestadels grått.
Min gladaste tid var i läran,
Ej sorg och bekymmer då fanns.
Pong pongtuli — slagsmål och dans
Var jemt min begäran.

Så snart jag blifvit gesäll, for jag till Stockholm; der hände mig en fan till förtret, en riktig ledsamhet; men

Då gaf jag mig åter på resor
Och sjöng till dess sorgen försvann.
Jag fuskade, tiggde, fick snäsor;
Men mat och quartér ock ibland.
Åt landsbygdens gummor och tärnor
Jag måla' med blått och carmin
Pong pongtuli — kistor och skrin
Med årtal och stjernor.

Så vandrade jag rundtomkring Sverige och var lat som en äkta artist. Slutligen for jag hem på en Åbopaket; men fan vet hur det gått, om

jag icke blifvit kär i Marie. Ett, tu, tre blef jag nu min egen och:

Så lat, som jag förr var, och svirig,
Så flitig och sparsam jag blef.
Sen dess jag alltjemt kallats girig;
Men kärleken dertill mig dref.
I hemlighet gafs dock Maria
Guldfingerborg och klädningstyg.
Pong pongtuli — jag var för blyg
Att våga mig fria.

Till sist tog jag mod och begaf mig
I frack till den älskade mön.
Jag hviskade blyg... »o, håll af mig!
Blif min... min Maria så skön.»
Till svar hon mig viste förlägen
Sitt finger med guldring uppå . . .
Pong pongtuli — vännen Tricot
Mig ren gått i vägen.

Tricot.

Stackars min gamle vän!

Ek.

Ja du, trycker hans hand, jag kom för sent. Då började jag åter falla in i mina gamla vanor; men kärleken räddade mig för andra gången. Ser du, jag föll på den galna-idén att vilja skölja ned min sorg och var jemt på trekvart; men då mötte jag en dag Marie . . . och hon såg på mig . . . med

en blick sådan, att jag blef spiknykter bums. Då trampade jag ihjäl latmasken, gaf supsjukan en örfil och började brottas med min motgång; och sen dess har Salamon Ek, Gud ske lof! alltid varit en nöjd och glad toker; och så bör det vara, då man har ett rent samvete, god halsa, friska armar och lite »snaljo» till . . . Och nu bror, finner du väl huru varmt det blef om hjertat, då ni gaf mig rättighet att fria till Lina. Hej! gubben känner sig ung på nytt; ty du skall veta bror, att om också terpentinen och blyhvitten gör målarens förstånd lite marmorerad, så är hjertat ändå enfärgadt. Och nu bror . . .

Tricot, ser sig omkring.

Tyst bror, der ha' vi . . . suckar.

Femtonde Scenen.

DE FÖRRE. FRU TRICOT.

Fru Tricot.

Hvad suckar du så tungt för?

Herr Tricot.

Jag suckar icke tungt, jag suckar djupt, så djupt som komme min suck från . . . en källare.

Fru Tricot.

Eller ett värdshus kanske; men nu kan jag underrätta herr Ek att Lina mår bra och kommer

med på balen, för att få nöjet dansa första valsen med sin tillkommande herr man.

Ek.

Nå! det var, fan respectere mig, riktigt roligt! då, gamle målare! måtte då musikens toner och kärlekens aftonvindar sätta lif i dina gamla löpare. Gör några gammalmodiga dansskutt, under det han sjunger.

Ack! väl jag minnes än på femtontalet,
Då ej polkan och masurkan fanns;
Men deremot kadrillen med »fria valet»,
Tripp, angläs och annan riktig dans.
Då gjordes hopp, battenmanger och väsen;
Då gaf oss dansen en herrlig motion;
Men nu för tiden man går i fransäsen
Lika flegmatisk och lugn, som kalkon.
Då fanns det ingen Schnötzing, Strauss och Weller,
Ingen »ängvals» och »champagnegalopp»
Och tvåstegsvalsen fanns Gud ske lof ej heller;
Nej man gjorde sina muntra hopp:
Först på klacken, sen på tån;
Har du glömt dig, Salomon? —
Gör försök en gång och mig!
Än är gubben mjuk och vig.
Gerna jag afstår ryktets glans;
Lärdomens slaf behåll din krans!
Ädlare sträfvan aldrig fanns
Än — för en kyss, godt vin och dans.

SLUT PÅ FÖRSTA TABLÅN.

Andra Tablån.

Theatern föreställer ett väl möblerat förmak, med öppna fönsterrar och upplysning bakom. Till höger och venster står en soffa med lästolar på sidorna. Sofforna äro tomma; men på lästolarna sitta några ytterst granna och prålligt klädda damer. Då förhänget drages åt sidorna tyckas de redan vara i gång med anmärkningar öfver hvarandra. Första och Andra Fru sitta närmast åskådarne.

Första Scenen.

FÖRSTA och ANDRA FRUN.

Första Fru, till *Andra Fru*:

Här tycks blifva fasligt mycket folk i afton. Det är rysligt hvad fåfången tar öfverhand hos somliga menniskor. Inte att jag vill

Andra Fru.

Så, så! säj inte annat! men det kommer nog surt efter . . . några skattören till, blir väl troligen belöningen för alltsamman.

Första Fru.

Just så! . . . Ett Fruntimmer inkommer. Allmän nigning och hälsning. Hon sätter sig i soffan på motsatta sidan och talar sakta med sin granna på lästolen. Nej se på den där hon vråker sig

rakt ned i soffan . . . hvilket högmod! . . . lika som icke äfven vi haft lika stor rätt dertill; men: oblygsamheten lär vara en dygd . . . det läste jag häromdagen i min dotters forskrift.

Andra Fru.

Alldeles så, ja! . . . men se på Norströmskan, hur hon kråmar sig i sin granna klädning; den är då tillgjord.

Första Fru.

Nej, nog är den nygjord . . . Hon brygger svagdricka till salu, och jästen är hennes sportel . . . der syns det tydligt, att man genom bara jäst slutligen kan bli en rätt lysande gäst.

Andra Fru.

Du är då alltid så satyrisk, eller hvad det heter. — Men hvad tänka Tricot's på, som inte komma?

Första Fru.

Nå det är ingenting att undra öfver! Det är ju sen gammalt känt, att det schäpet aldrig kommer förr än i sista laget, för att få göra så mycket mera krängel vid hälsningen. Det lär inte vara så synnerligen rart med henne numera; men är det också façoner, att köpa landegendom och sköta den på det viset, att det måste köpas mjöl och bakas bröd i staden, för att skicka ut till pigor och drängar på landet! Sista räddningen är nu hennes styfdotter, den stackars Lina, som

hon med all gevalt skall pracka på gamla Eken, den snäljåpen. Nå, nå, skall han vänsin få svärföräldrarna på det torra, så får han nog röra på sitt multum, den gamle girigbuken; men se der är hon nu . . . när man talar om . . .

Andra Scenen.

DE FÖRRA. Fru TRICOT, LINA.

Första Fruen, går emot Fru Tricot.

Nå det var en obeskriflig glädje att få se dig. Jag sade nyss åt Mina: få se, sa' jag, om den goda fru Tricot blifvit sjuk, efter hon dröjer så länge; det skall gå en kyperfeber omkring nu; men Gud ske lof, du är ju rask?

Fru Tricot.

Ja, tack söta Annette, nog äro vi raska allihop. Till Lina gå du mitt barn och hälsa på och prata med de andra flickorna. Lina niger och går.

Tredje Scenen.

DE SÖNNA, utom Lina. Fru Tricot sätter sig i den andra soffan och börjar sakta samtala med sin granne.

Första Fruen, till andra.

Hvad blåser nu för väder! hon har ju nyttjat den der klädningen en gång förut; har det redan börjat gå så mycket bakut? Nå, nå, tyst min mun.

Andra Fruen.

Se der ha vi den tillämnade directören i Fatighuset.

Fjerde Scenen.

DE FÖRRA. EK.

Ek.

Mjuka tjenare, mina damer! tjenare! mjuka tjenare! Jag kommer med ett uppdrag från värdinnan, fru fabrikörskan Rosling; hon frågar om det roar damarna att stiga in i rummen här bredvid, der lära spelbord för fruntimren vara arrangerade.

Fruntimren, i det de uppsiga och gå om hvarandra.

Tackar ödmjukast, herr Ek . . . med mycket nöje . . . vi ska' vara tillsammans . . . jag kan bara mariage . . . etc. De gå in till venster. Fru Tricot stannar något efter.

Fru Tricot, till Ek.

När herr Ek råkar min man, så haf godheten bedja honom komma in till mig, för sig, det skall han ha' till börja med. Högt! Dansa nu icke för strängt med lilla fästmon . . . varnar med fingret, hör han det, herr måg. Går.

Femte Scenen.

EK, sedan TRICOT.

Ek.

Stackars Tricot, ändå! Nu måste han kanske sitta hela aftonen derinne under sin plågo-

andes ögon och räkna ut vistar och betar åt damerna; men der ha vi honom; till Tricot som inkommit hör på bror; din kära Agatha önskar tala med dig; hon är derinne med de andra fruarna.

Tricot suckar.

Jo, jo, bror! jag vet nog hvad mig förestår. Gud bevare dig att komma i samma fördömmelse; men det behöfver du inte frukta; ty Lina är lika eftergivande och god, som min salig Maria.

Ek.

Vet allt det der. Men det riktigt kläcker till i kroppen på mig när jag tänker på morgondagen. Skall väl den äkta lyckans sol till slut en gång skina öfver den gamla Ekens vissnade krona? skall . . . men jag blir, fan respectere mig, underlig till mods, och har nog skäl att misstänka fru fortuna, den slinkan.

Tricot.

Inte nu mer, min bror! ty Lina har gifvit sin mor löfte och man kan lita på den flickan.

Ek.

Godt: då är jag lugn. Men intet tvång, hör du det; hennes lycka framför min. Men tyst! . . . nu börjar valsen, ströcker på benen, jag flyger. Springer ut.

Sjette Scenen.

Tricot, ensam.

Den hederlige gamle Eken! den redlige och hjälpsamme vännen! Om jag inte vore så fullt öfvertygad, som jag är, att han skall göra min dotter, mitt enda barn lyckligt, skulle jag icke ifrå så mycket för den föreningen; men det gör han, och han förtjenar också att få henne. Visst är han lite underlig och egen; men en präktig karl, ja en riktig karl är han . . . och jag? jo, jag är Agathas man, jag. Kanhända har försynen ämnat mig till en varning för giftassjuka enklingar, och icke kunna ju alla draga goda vinster på äktenskapets lotteri. Går långsamt in till vänster.

Sjunde Scenen.

LINA och EK inkomma från soffen.

Ek, torkar pannan och ströcker benen.

Tackar ödmjukast, mamsell Lina; tackar ödmjukast!

Lina niger, för sig.

Ack min Gud, hvad här är tråkigt! . . . och jag som hoppades få råka . . . hvad hade jag här att göra? . . . Högst Ursäkta bästa herr Ek! jag känner mig så underlig . . . jag tror riktigt jag mår illa . . . vi dansade visst för länge.

Ek.

Ack, om det räckt ännu längre! men ni mår illa . . . vill ni måhända fara hem? . . . Jag skall säga till åt mamma.

Lina.

Tack, hästa herr Ek! jag önskade sannerligen ingenting hellre; men kanske att . . .

Ek.

Åh, frukta intet; jag ansvarar för att vi skola fara. Ännar gå.

Lina.

Tusen tack! blir varse Dahlström, hvilken nu tillika med ett ungt fruntimmer inkommer och stannar i fonden, utan att Ek under hela tiden blir honom varse. Ah! ändtligen! Läger handen på hjertat och sockar tungt.

Ek, som stannat vid Linas utrop och återvändt.

Hvad? men ni är sannerligen riktigt sjuk; fattar hennes hand med ömhet ni rodnar ju och bleknar oupphörligt; förer henne till en soffa sitt nu för Guds skull här så länge. För sig Hvad fan skall jag göra? i sin oro ljuder han henne snus fan respectere mig, blir icke jag kollrig. Högst Jag skyndar genast till mamma; här är ingen tid att förlora. Vill springa bort.

Lina, bejdar honom. Hastigt och förlägen.

Nej, nej! blif qvar, jag ber! jag börjar verkligen känna mig bättre nu . . . sitt lite hos mig . . . vi skola icke oroa mamma.

Ek, i det han sätter sig

Det var då, fan respectere mig, riktigt besynnerligt. Du tala sakta.

Dahlström, hvilken vid åsynen af Lina stannat förvånad, har hela tiden betraktat henne; det unga fruntimret veckelvis alla.

Tillåt mig fråga: är inte det unga fruntimret . . . mamsell Tricot?

Fruntimret.

Jo, känner kapten Dahlström henne?

Dahlström.

Ja, på sätt och vis; . . . men hon känner måhända icke mig. Vi flyttfåglar kunna icke göra anspråk på att vara igenkända af en ung dam, som ser så många nya ansigten. Det är dessutom öfver halfannat år sen . . . det var i Åbo . . . jag . . .

Fruntimret.

Jaså! jag vill minnas att hon talt om det. Det är en bra söt fljcka, hon lär ska' gifta sig snart.

Dahlström, torr.

Jaså . . . ursäkta att jag uppehållit . . . men . . . mjuka tjenare! i det han går Gifta sig! ha!

Fruntimret, ser efter honom.

Det var en artig kavaljer; liksom hon blifvit upplyst om något ah! stackars Lina! Går fram till Lina, högt Hur mår du goda Lina? du ser verkligen illamående ut . . .

Lina, uppstigande; ser sig omkring; för sig.

Redan borta! Högst Tack goda Emma, jag mätte inte rätt bra; men nu är det bättre, Gud ske lof! vill du följa med skola vi gå lite; här är så varmt. Adjö så länge, bästa herr Ek! säg ingenting åt mamma . . . gör icke det! det blir nog bra igen. Nickar åt Ek: de gå.

Åttonde Scenen.

EK ensam.

Ek, följer henne högst förvånad med ögonen.

Det der förstår jag då, fan respectere mig, icke. Först i morse var hon sjuk, och ville inte fara på balen; så blef hon ett, tu, tre frisk . . . och ville fara; så kommer hon hit, valsar om med gamla Eken, blir sjuk . . . och vill fara hem; så blir hon ännu sjukare . . . och så blir hon bums frisk igen. Det var då djefvulen! Är hon måhända capricieuse? nej! . . . nej . . . jag känner henne. Och sjuk var hon, fan respectere mig var hon inte det! först var hon ju blek som cinober, och så blef hon röd som blyhvitt. Nu går mitt hufvud omkring. Jag känner mig riktigt underlig. Ibland är jag kall som en frisrock, och ibland är jag varm som en oeldad kakelugn. Fan, jag vet inte mera hvad jag säger. Gå du vackert och brygg dig en thoddy, gamle Salomon, få se hvad den gör? Ännar gå, men möter i dörren en herre.

Nionde Scenen.

EK, EN HERRE.

Herrn.

Sel tjänare farbror Ek! hur står det till? de gå närmare men farbror var ju inte på kyrkostämman i Söndags? der gick bett, skall farbror tro! der valdes en ny ledamot, bland handtverkarne, i Fattig-Directionen . . . den skall nu organiseras . . .

Ek, afstyttande.

Nej bror, nej jag var inte der. Vill gå jag skall gå att . . .

Herrn, hindrande honom.

Valet föll sluteligen på . . .

Ek, förargad.

På någon pundhufvad skrikhals, ja! gissar det . . . hä?

Herrn.

Hä, hä, hä; nej icke denna gång . . . det föll på mig . . . min organisa . . .

Ek, för sig.

Jo, då fick de just en af våra äkta kannstjäre; stackars Direction! högt gratulerar bror, gratulerar . . . men ursäkta mig nu. Vill gå.

Herrn.

Nu . . . de härn . . . har inte farbror hört något glunk om hvem som »de ämna välja efter

hviskar Ek i örat . . . Jag skulle tycka att hviskar åter . . . det är en huggare den karlen . . . det är så mycket som behöfver organiseras och . . .

Ek, nörbyter.

Hör på bror! ser honom stinn i ansigtet jag tror, fan respectere mig! att bror går in med tärna?

Herrn, studsar tillbaka.

Hvad! hvad fan! går in med tärna! Ser på sina fötter Nej, jag är så organiserad jag, att jag går ut med mina egna fötter, jag. Går föregod fram och tillbaka och ser på sina fötter; för sig Sacramenska gamla spackel . . . går in med tärna . . . hvad fan mente han med det? . . . knyter näsan men det skall du ha igen . . . om inte förr, så vid taxeringen. I det han går Går in med tärna . . . jag . . . med min organisation . . .

Tionde Scenen.

EK ensam.

Ek, ser efter honom; håller sig för magen och skrattar.

Ha, ha, ha! förstod du piken! sa' bond, ha, ha, ha. Jo, det der är en af de rätta gossarne, som onödigtvis lägga sig så mycket i stadens affärer, att de icke hinna sköta sina egna. Nej, nu går jag, fan respectere mig, och härmande organiserar mig en thoddy. Ämnar gå, men möter Dahlström i dörren: han tyckes söka någon. Ek stannar och betraktar honom noga.

Elfte Scenen.

EK, DAHLSTRÖM.

Ek.

Nå, fan respectere mig . . . Förlåt mig ville jag säga . . . är det inte herr Dahlström . . . ? jo visst fan är det så!

Dahlström, förvånad.

Joo . . . men jag har inte den äran att . . .

Ek.

Att känna mig . . . nej det tror jag nog räcker honom handen nå det var då, fan respectere mig, riktigt roligt. Betraktar honom. Man talar om pappas näsa; men det är då pappa in och ut . . . pappa opp och ner. Känner du mig inte? ursäkta, jag säger du; men har aldrig din aktningvärda far talt om Salomon Ek, hans gamle lärkamrat? vi ha' haft många fuffens tillsamman, nå du tro.

Dahlström.

Jaså, jag har den äran att tala med herr Ek . . .

Ek.

Farbror Ek . . . Farbror skall du säga, min raske gosse.

Dahlström.

Med största nöje, efter farbror tillåter, så . . . skaka händerna ack jo, min far har ofta, ofta talat om sin aktade gamle vän. Och jag hade i morgon äm-

nat besöka farbror, för att framföra färska hälsningar från min far.

Ek.

Nå, när kom du till staden? hvad tycker du om den? en ståtlig stad, hva? också är det här, som sista handen lägges vid uppfostran . . . helst så der vid sextiden; jo, jo du, på ena stället här får man en lexa, på det andra en sexa, hvasa? när kom du?

Dahlström.

Jag kom först i går afton; men var äfven här för några månader sedan, då jag återkom från en resa till Rio, ehuru jag endast uppehöll mig några dagar i och för uppgörandet af en skeppshandel. I morgon reser jag tillbaka.

Ek.

Du skall så fan beller! Din far, den hedersmannen, har en gång gjort Salomon Ek en stor tjänst, och sådant glömmar han aldrig. Nu tar jag hand om dig. Tala inte om brådska: en sjöman midt i vintern på land har, fan respectera mig, icke mera att göra, än en dödgräfvare på sjön. Men hvarför dansar du icke? finns här inga damer? kom bara . . .

Dahlström.

Jag tackar, jag dansar ogera. Jag gick och såg efter en bekant, vi ämnade dra en robert . . .

Ek.

Fy fan! unga pojken! nej, ge du både hackor och målare båten . . . ja, ja inte din gamle farbror för det . . . jag skall presentera dig för en vacker flicka . . . mamsell Tricot . . .

Dahlström, häfigt.

Hvad, farbror känner henne? nedslagen men hon är ju förlofvad.

Ek, ser på honom.

Och det säger du så nedslagen. Hvem har sagt det?

Dahlström.

Man berättade mig det nyss.

Ek, allvarsamt.

Hvad hon blir svarar jag inte för; men för närvarande är hon det inte, det vet jag. Och nu lite förtroende: känner du henne?

Dahlström.

Hon tillbragte någon tid i Åbo för halttannat är sen, och då voro vi tillsammans.

Ek.

Älskar du henne? jag tror mig af ditt slutna sätt ana något sådant.

Dahlström, fattar hans hand med värme.

Min goda farbror! någonting oförklarligt inom mig uppmanar mig att lemna farbror fullt förtro-

ende; ja, jag älskar obeskrifligt, jag har närt denna känsla alltifrån det jag första gången såg henne, och denna känsla skall följa mig i grafven.

Ek.

Har du anledning att tro denna känsla besvarad?

Dahlström.

Dertill kan jag svara både ja och nej. Jag har åtminstone haft det; men . . .

Ek.

Efter hvad du hört nu, tror du hon ändrat sig? Du sätter mig i bekymmer, bror; men ett ord: lofva mig att du ej reser ur staden, utan åtföljer mig i morgon och spisar middag hos Tricot's; han är en gammal vän till mig.

Dahlström.

Jag lofvar det, efter farbror så önskar.

Ek.

Godt. Men se här ha vi henne. Lina och det unga fruntimret inkomma.

Tofte Scenen.

De förna, LINA och det UNGA FRUNTIMRET.

Ek, för Dahlström fram till Lina.

Kapten Dahlström önskar förnya bekantskapen med mamsell Lina Tricot. Lina står förlagen ned ögonen.

Dahlström.

Jag lär väl äga föga hopp om att vara igenkänd af mamsell Tricot?

Lina, för sig.

O min Gud! hvad mitt hjerta bultar.

Ek.

Så, mina unga vänner, lyd nu gamla Ekens råd; ut Dahlström: hjud nu vackert mamsell Tricot armen; hon har kanske någon dans i behåll åt dig. Så, intet krus, olkaa niin hyvä; ni är ju gamla bekanta, för fan i våld. Dahlström, Lina och fruntimret gå.

Trettande Scenen.

Ek.

Tricot utkommer från venster och följer långsamt efter Dahlström och Lina.

Ek, suckar.

Fy fan, Salomon; suckar löyo, nå, så i det han pustar dugtigt ut med er oväder då! att en gammal, närmare 60 års karl kan ställa sig och sucka, som en kärlekssjuk enka; men der har du, gamla sölkorf! nå, nå! ingen modlöshet, ingen afundsjuka; ty svartsjuka är ändå intet annat än afundsjuka. Men hur skall du reda det här nu? funderar jo, . . . ja, så skall det gå . . . men låt nu ingen märka, hvad som händt, utan du blir dig lik Salomon, är det icke så? . . . Tyst, der ha vi Tricot.

Fjortonde Scenen.

EK. TRICOT.

Ek.

Nå, har du fått permission nu?

Tricot.

Hör på bror, hvem var den unge mannen som nyss följde min dotter?

Ek.

Jo det var kapten Dahlström; enda son till min gamle vän, målare-älderman Dahlström i Åbo, om hvilken jag talt så många gånger; det var han som räddade mig den der gången, då jag var i knip för entreprenaden, du mins.

Tricot.

Jaså! nå det fögnår mig.

Ek.

En galant gosse, han är nu sjökaptén. Jag har alltid tyckt om sjömän: målare, sjömän och distillatorer, det är mitt folk: vi handskas alla tre med värtvaror. Jag har bjudit honom på middag till dig i morgon.

Tricot.

Rätt bror! dina vänner äro mina vänner; men har du varit här hela tiden? du ser så fundersam ut?

Ek.

Jag? jag gör väl så fan heller, och jag har snodt ikring öfverallt här. Jag har alltid varit en orolig persedel, sa' vindflöjeln.

Tricot.

Ja du är alltid en glad och godhertad toker.

Ek.

Godhertad! jag är så fan heller. Jag kallas ju allmänt för gnidare, snåljap, girigbuk . . . Skrivna nå, i den sednaste benämningen ligger åtminstone litet sanning, klappar magen.

Tricot.

I morgon blir för mitt hus en glädjens dag, bror.

Ek, allvarsam.

Tyst med det bror, nu. Synes glad, som förut Och nu gå vi och brygga oss en thoddy; ty, säga hvad man vill, så är det ändå med en egen lycksalighetskänsla man låter den ädla drycken rinna ned genom strupen. Sjunger.

Båd' kaffe, punsch — ja hvarje sqvätt
I kopp och glas har fått sin visa;
Låt därför Eken på sitt sätt
Sin älsklingsdryck, sin thoddy prisa.

Men finns måhända någon här,
Som ligger än sin tid så efter

Att han ej vet hvad thoddy är;
Nåväl, jag gerna ger recepter:

Lägg två lod socker i ett glas,
Varmt vatten sen två tredjedelar.
Sen det fått stå en stund och dra's,
Med cognac fylles, hvad som felar.

Den konsten ganska lättlärd är,
Helt qvickt man får den ädla drycken.
På hvart recept bör stå så här:
Drick aldrig mer — än 5, 6 stycken.

Af thoddy blir man glädjens vän;
Med thoddy lättast botas sorgen;
Af thoddy stegras kärleken;
Med thoddy — får man folk i borgen.

När svartsjukan har uppväckt split
Emellan tvänne unga männer.
Se då, de brygga på — en »bit»
Och genast bli de åter vänner.

Jag derför thoddyn sätter först,
Af mig den aldrig blef försmädd än!
Din lofsång »stegrat bar min törst —
Nu gå vi, bror, att brygga »thodden».

SLUT PÅ ANDRA TABLÅN.

Tredje Tablån.

Theatern likasom i början, eller hemma hos Tricot.

Första Scenen.

LINA och ANNETTE.

Lina, sätter vid bordet och syr.

Är herr Ek ännu inne hos pappa och mamma?

Annette.

Ja, söta mamsell! Men inte tror jag de tala om mamsell nu; ty i ons, då jag var inne, så talte de om herrskapets landegendom, och jag hörde frun säga: »Nå i Guds namn då, kära herr Ek! sälj bort den, efter Tricot kan få ingen hvad han betalt för den.»

Lina.

Ja, det der förstår jag icke; men efter herr Ek rådt dem att sälja bort den, så är det väl bäst att de följa hans råd.

Annette.

Ja, så tycker jag med; ty vet mamsell, herr Ek är en mycket förståndig, mycket egen, men tillika en mycket god och medlidsam människa.

Lina, uppstigande.

Han? som är känd i hela staden under namnet snåljäpen?

Annette.

Ja, ser mamsell! det hör till hans egenheter; men hör nu, och döm: i morse när jag var till Glöbrunn efter vatten, så mötte jag hans gamla hushållerska, madam Envall; då jag frågade henne, hvarföre hon såg så ledsen ut, så sa' hon, att hon inte begrep, hvad som kom åt hennes gamle, annars glade, husbonde, emedan han icke sofvit i natt, utan bara gått och funderat och att det i morse sett ut som han gråtut. Åh! sa' jag, han gick väl och funderade på sina kapitaler och gret öfver att han inte kunde ta' dem med sig i grafven. Men då blef gumman topprasande och mente, att efter folket har den tron om hennes husbonde, så ville hon icke tåga längre, och nu berättade hon, att han i största hemlighet hjälper och understöder många, både unga och gamla, och bland andra talte hon om en gammal enkefru, som bott i 8 år uti hans gård och betalte så reelt sin hyra, utan att han ändå fick en enda kopek.

Lina.

Nå! hur hänger det ihop?

Annette.

Ja, så frågade jag också. Men då sa' hon, att den der gumman, hvilken arbetar som en träl,

visserligen förtjenar så mycket att hon kan betala hyran; men då blefve det icke mycket öfver till barnens uppfostran; derföre har hon alltid, dagen före hyreskvartalets erläggande, fått ett bref med penningar från en aflägsen släkting, och sen kommer hon dagen derpå och betalar herr Ek, som då alltid ser butter ut och smågrälar. Nu hände sig nyligen att gumman ämnade sätta sin äldsta son i lära, emedan hon inte hade råd att låta honom följa sin böjelse för läsning; men då fick hon sista kvartalet åter bref från den der aflägsna släktingen med dubbelt så mycket penningar och tillsägelse att låta gossen läsa efter han hade lust. Och vet mamsell, hvem den der släktingen är? Jo, ingen annan än herr Ek, fast han i brefven kallar sig Maria Nyström.

Lina.

Maria Nyström? men min Gud! det var ju min aflidna moders namn.

Annette.

Kors! hette hon så? Ja, se nu sådana egenheter han har för sig . . . men nu tror jag det är han som kommer. Kanske skall jag springa och säga att mamsell inte mär bra?

Lina.

Nej, låt bli det Annette! det kan i alla fall icke hjälpas, och jag hysar nu, om möjligt, ännu

bättre tankar om honom. Lemna mig blott, och sen; måtte Gud styra allt till det bästa! Amette går.

Andra Scenen.

LINA, EK stiger långsamt in. Lina går emot honom; stann hälsning; Ek förer Lina till soffan på hvilken hon sätter sig; i det hon med en gest inbjuder honom att äfven taga plats; han sätter sig på en stol bredvid.

Ek, efter en stunds uppehåll.

Troligen gissar mamsell Lina ändamålet med detta mitt besök?

Lina.

Jag måste erkänna att det icke helt och hållet är mig obekant.

Ek, efter ett litet uppehåll.

Jag har länge närt ett hopp, som, jag medger det sjelf, är djerft; men mamsell Lina vet det, jag har ju icke saknat all uppmuntran

Lina.

Jag vet det . . . men . . .

Ek.

Och dess uppfyllande har redan allt för mycket införlifvat sig med det begrepp, jag gamle man, gjort mig om jordisk sällhet för mina återstående dagar. Mamsell Linas föräldrar . . .

Lina.

Deras vilja är mig helig . . .

Ek.

Och de önska utan tvifvel ingenting annat än det, som kan lända till deras dotters väl. Lina gråter. Jag vet inte huru jag bör tolka dessa tårar . . . men i detta ögonblick är, det känner jag, den fullkomligaste uppriktighet nödvändig; . . . säg mig då, lika oförstådt som om det vore till er förtroligaste vän, . . . är ert hjerta fritt?

Lina, sakta.

Ja . . .

Ek.

Jag menar icke nu, om ni är bunden af något äldre löfte — jag vet att ni inte gifvit något sådant — men, och jag skulle inte finna det underligt, . . . talar inte er känsla för någon annan . . . finnes det inte någon, som ni tror skulle göra er lyckligare? Lina svarar endast med en suck och döljer sitt ansigte i näsduken. Jag tror mig känna ert svar . . . och hade väntat det . . . Mina är öfverensstämma icke med edra . . . Naturens lagar äro ju Guds verk . . . Jag vill icke trotsa dem. Med ömhet Säg, har du förtroende för mig?

Lina.

Obegränsadt!

Ek, fattar hennes hand.

Har du icke sett . . . har du icke nyligen sett någon . . . som är dyrbar för ditt hjerta . . . säg?

Lina.

Jo . . .

Ek.

Såg du honom i går afton?

Lina.

Ja . . .

Ek.

Har du förut, på ett och ett halft år sett honom?

Lina.

Nej . . .

Ek.

Skulle du kunna älska honom trofast . . . evigt . . . så, som en maka bör älska?

Lina, upprörd.

Men . . . jag kan inte svara längre . . .

Ek, i det han och äfven Lina uppstiga.

Det skulle vara utan ändamål att göra några vidare omsvep; i det han fattar hennes händer det är Dahlström jag menar . . . jag ser att jag träffat rätt. Lina slår upp sina ögon och ser på Ek med en blick, hvarest tacksamhet, förtroende och tillika tvifvel återspeglas. Ja, ja, mitt barn! lita på mig! tro inte att jag skulle kunna vara så känslolös, att jag, blott för att tillfredsställa min egen böjelse, ville fästa dig vid mig för lifstiden. Jag ser nu, hvad jag långt förut bordt finna, att du aldrig för mig skulle kunna hysa den böjelse, som man kallar kärlek . . . och utan den är

äktenskapet blott en ekonomisk inrättning, ett olyckligt sammankedjande af tvenne varelser, hvilka Försynen aldrig ämnat till något par. . . . Att jag verkligen älskar dig, behöfver jag väl inte säga . . . ty det göra ju alla som känna dig . . . men min kärlek är icke sjelfvisk, tro det mitt barn! Jag skulle för ofrigt aldrig kunna förlåta mig . . . ja, jag skulle inte kunna lefva någon glad dag, om jag visste att jag vore orsaken till någon människas lidande . . . helst en, som jag håller så mycket af, som dig . . . och derföre mitt barn! löser jag i detta ögonblick sjelf de band, som varit så nära att fästa dig vid mig . . . ; men förblifver alltid, intill döden, din vän, din gamle, men redbare vän i alla skiften. Lina, öfvervåldigad af tacksamhet och rörelse, kastar sig, i hans armar och trycker en hjertlig kyss mot hans läppar, Ek omfamnar henne ömt. I det samma inkomma Herr och Fru Tricot från venster och Annette från fonden, der hon stannar.

Tredje Scenen.

DE FÖRRA. Herr och Fru TRICOT samt ANNETTE.

Tricot, tillika med Fru Tricot skynda glada fram; Tricot med uppböjda armar.

Nå, Gud välsigna . . .

Ek, i det han förer Lina fram till föräldrarne och afbryter den af Tricot påbörjade lyckönsningen.

Ja, mitt herrskap! önska oss lycka till vårt äktenskap . . . som icke blir af. Herr och fru Tricot, jemte Annette, synas alla högst förrände.

Fru Tricot.

Hvad! herrn är då fri?

Tricot.

Kaserad?

Ek, skruvande.

Nå ja! fri . . . kaserad . . . frickaserad! om herrskapet så vill. Men tillåt mig nu vara allena en liten stund. Lina kan under tiden berätta en del; jag skall sedan förklara allt, och hoppas att vi alla skola blifva nöjda. *Tricot, Fru Tricot och Lina gå in till venster; Annette genom fonden.*

Fjerde Scenen.*Ek ensam.**Ek, tækar sig med tådduken i pannan.*

Se så der Salomon! Nu har du med kimrök öfverstrukit hela ditt gjorda utkast till en glad och solljus framtidsdag. Hvad står dig nu åter till förljufvande af din ålderdom? . . . jo, känslan af att hafva handlat rätt, och tvenne unga och lyckliga människors välsignelser. Och nu bort med allt pjunk och blif åter den glade . . . snälljäpen. Se der ha vi Dahlström. *Dahlström inkommer.*

Femte Scenen.*Ek, DAHLSTRÖM.**Ek, går emot honom.*

God dag, min hederspojke! du kom just lagom. I rappet tror jag din skuta borde ha ren sjö och du få sigte på lycksalighetens ö; ha, ha, ha! det gick på rim, du!

Dahlström.

Farbror tror då att jag kan hoppas? Ack jag känner mig så glad och tacksam. Men ett ord farbror, hvad har han egentligen varit, herr Tricot.

Ek.

Jaså, du vet inte det! Näväl, han har varit en sådan der artist, som under sin mest verk-samma tid alltid har en stark skuggning på den här delen af sin lekamen. *Pökar på venstra pekålfingret.*

Dahlström, lecode.

Aha! »je» begriper. Gör en gest som då man syr.

Ek, skruvlar.

Jo du! »ditåt lutar det» så' byggmästarn. Men nu går jag på en stund in till samme artist; dröj du här, jag skall strax skaffa dig sällskap. *Går åt dörren till venster och ropar Mamsell Lina! var så god och kom ut, jungfru Annette vill tala vid dig lite.* *Lina utkommer hastigt, men stannar öfveligen då hon får se Dahlström. Ek ser en stund på dem och snällskruvlar, sedan går han in till venster.*

Sjette Scenen.*LINA, DAHLSTRÖM.**Dahlström.*

Mjuka tjenare! Jag hoppas samtliga herrskapet må bra efter balen i går?

Lina.

Jo, jag tackar!

Dahlström.

Men hvad mamsell Tricot sjelf beträffar, tror jag detta icke var fallet i går . . . att dömma af

blekheten och äfven . . . lynnnet. Det var inte detsamma som förr.

Lina.

Man blir lite allvarsammare med åren. Men var så god och sitt; pappa och mamma lära väl komma strax.

Dahlström.

Jag tackar; men lät det vara så här! Ack! kommer mamsell Lina ännu ihåg den glada tiden i Åbo? Jag för min del har lefvat så lycklig med minnets skatter från den tiden. Våra små utflygter till Runsala . . .

Lina, lifligt.

Ack ja! der vi hade så roligt och kämpade så dugtigt i «sista paret ut» . . . och . . .

Dahlström.

Och ingen kunde skilja oss åt. Och den der blomman som mamsell gaf mig; ack den har jag ännu kvar.

Lina.

Åh! här kapten kunnat känna skilnad på den, bland den öfriga samlingen.

Dahlström.

Men jag har ingen samling. Denna är den enda, och jag skall aldrig emottaga någon annan. Ack, om jag vågade tro på den! hon har varit min enda glädje. Men nu . . .

Lina.

Hvarföre just nu?

Dahlström.

Kanske är detta sista gången jag får tala så här utan vittnen med mamsell Lina; vågar jag tala . . . helt öppenbjertigt?

Lina, förtägen och blyg.

Ja . . .

Dahlström.

Man hade sagt mig att mamsell Lina skänkt sitt hjerta åt någon annan?

Lina.

Då har man icke sagt sannt.

Dahlström.

Icke! . . . och jag har sagt till mig sjelf, att det vore dåraktigt att nära ett hopp, på hvars uppfyllande man ej bör räkna; har jag sagt sannt?

Lina.

Nej . . .

Dahlström, glad.

Er hand på det . . . ! Lina räcker honom handen och Ert hjerta . . . ? I detsamma inkommer Ek.

Sjunde Scenen.

DE FÖRRA. EK.

Ek.

Blif inte rädda för mig, barn! Jag är ju redan invigd i förbundet. Förtjenar jag att vara det, hä?

Lina och Dahlström.

Min goda Farbror!

Ek.

Nå, jag handlar efter fullmakt . . . till Dahlström
 detta skulle i dag blifvit min fästmö . . . Dahlström
 gör en min af förväning. Jo, ser du min gosse, så un-
 derligt går det till i världen; nu blir hon din i
 stället ligger deras händer tillsammans här ger jag dig nu
 den skönaste färgen, som ännu fanns kvar på
 min återstående lefnads palett båda omfatta honom, under
 det Herr och Fru Tricot äfven inkomma och sluta sig glada och tyst med-
 gifvande till dem. Annette stannar bakom gruppen och påminn Er
 någon gång, när lyckan och en rosenröd framtid
 ler emot Er, att ni till någon del dertfore har att
 tacka den gamle Målaren.

Lina till Dahlström.

Det skola vi ju aldrig glömma? men jag skall
 sedan tala om för Farbror, att jag för min lycka
 äfven har att tacka en bit af Helsingfors
 Tidningar.

Ek skattande.

Nå det skall bli roligt att höra. Sjunger:

»Lång och tråkig var ju leken,
 Tänker säkert mången här.
 Var ej dertfor ond på . . . Eken;
 Ty författarns felet är.
 Gerna sade jag: välkomna
 Hit och se den om igen;
 Men — jag räds att man kan somna
 At den gamle Målaren.

SLUT.

